

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

> Retouradres Postbus 20011 2500 AE Den Haag

DINGtiid

**Directoraat-Generaal
Bestuur, Ruimte en Wonen**
Democratie en Bestuur

Turfmarkt 147
Den Haag
Postbus 20011
2500 AE Den Haag
www.rijksoverheid.nl
www.facebook.com/minbzk
www.twitter.com/minbzk
[www.linkedin.com/company/
ministerie-van-bzk](https://www.linkedin.com/company/ministerie-van-bzk)

Kenmerk
2020-0000205593

Uw kenmerk

Datum 8 mei 2020
Betreft Case study en jaarverslag 2019

Geachte

Met uw brief van 27 februari 2020 deed u mij de casestudy *Het Gebruik van Fries bij Rijksuitvoeringsorganisaties* toekomen. Op 1 april 2020 stuurde u mij tevens uw jaarverslag over 2019 en de begroting voor 2021. In deze brief ga ik eerst in op de bevindingen en aanbevelingen uit de casestudy, tot slot reageer ik op het jaarverslag.

Casestudy: Het gebruik van Fries bij Rijksuitvoeringsorganisaties

In 2019 voerde DINGtiid op verzoek van mijn ministerie een casestudy uit naar het gebruik van het Fries bij Rijksuitvoeringsorganisaties. Het doel van de casestudy was inzichtelijk krijgen welke rol de Friese taal speelt bij Rijksuitvoeringsorganisaties. In uw brief noemt u een aantal bevindingen en geeft u een aantal aanbevelingen. De casestudy is door mijn ministerie gedeeld met de relevante ministeries. Ik begrijp dat u de casestudy ook heeft toegestuurd aan de provincie Fryslân.

Uit de casestudy komt onder andere naar voren dat medewerkers van Rijksuitvoeringsorganisaties bekend zijn met de Wet Gebruik Friese taal en de wettelijke positie van het Fries. Hoewel de betrokken organisaties geen taalbeleid hebben opgesteld, is het Fries wel dagelijkse praktijk. Ik zie het dan ook als positief signaal voor de positie van de Friese taal dat ondanks dat er geen wettelijke verplichting bestaat voor deze organisaties voor het opstellen van taalbeleid, er in de praktijk wel gebruik gemaakt wordt van de Friese taal. U raadt aan de organisaties te stimuleren richtlijnen op te stellen voor het gebruik van de Friese taal en wijst hierbij ook op bijvoorbeeld de ondersteuning die Afûk hierbij kan geven. Ook adviseert u om intensiever in te zetten op Friese taalbeheersing door middel van cursussen en het inzichtelijk maken van de taalcompetenties van medewerkers. Hierbij merk ik op dat de Rijksuitvoeringsorganisaties onafhankelijk zijn en zelf gaan over de eigen bedrijfsvoering.

Hoewel de meeste Rijksuitvoeringsorganisaties een positieve houding ten opzichte van het Fries hebben, vind ik het spijtig om te horen dat dit bij de Meldkamer nog in mindere mate het geval is. Wat betreft de aanbeveling over het gebruik van het Fries in de Landelijke Meldkamer kan ik u het volgende melden. De Wijzigingswet meldkamers is inmiddels door de Eerste Kamer aanvaard. De Wijzigingswet regelt

Datum
8 mei 2020

Kenmerk
2020-0000205593

de nieuwe organisatie van de meldkamers zodat de hulpdiensten (politie, ambulance, brandweer en de marechaussee) hun meldkamerfunctie kunnen uitoefenen. Het regelt niet de wijze waarop de hulpdiensten hun meldkamerfunctie uitoefenen, dit is aan de betrokken partijen zelf.

Uw casestudy heeft bij de betrokken organisaties het belang van het Fries aan de orde gebracht. U voorziet de organisaties ook van concrete handvatten. Dit biedt organisaties de mogelijkheid, ondanks de onafhankelijke positie dan ook wel actie te ondernemen op het gebied van de Friese taal. Ik zie hier, aansluitend op eerdere gemaakte afspraken¹, een rol weggelegd voor de provincie Fryslân als Taalskipper. De Taalskipper is zoals in Bestjoersôfspraak Fryske Taal en Kultuer (BFTK 2019 – 2022) is vastgelegd, de partij die het voortouw neemt om alle decentrale betrokkenen bij elkaar te brengen en daar te sturen waar kansen onbenut blijven. De taalskipper wil gemeenten maar ook bestuursorganen in het Friese taalgebied ondersteunen bij het komen tot dan wel het uitvoeren van taalbeleidsplannen en taalverordeningen inzake de Friese taal.

Van de provincie heb ik inmiddels begrepen dat zij ook met interesse kennis hebben genomen van deze casestudy en in overleg met mijn ministerie verder zullen nagaan wat de mogelijkheden zijn om hiermee aan de slag te gaan. Hierbij is ook een mogelijke rol weggelegd voor DINGtiid zelf bij het stimuleren van een positieve taalhouding ten opzichte van het Fries. Dit draagt immers bij aan de rol van DINGtiid om de gelijkwaardige positie van het Fries en het Nederlands binnen de provincie Fryslân te bevorderen.

Tot slot geeft u een aanbeveling mee voor het gebruik van het Fries, en streektalen meer in het algemeen, bij de Informatiepunten Digitale Overheid. De algemene doelstelling van de Informatiepunten Digitale Overheid is het laagdrempelig bedienen van burgers bij het vinden van hun weg in de digitale overheid. Daar past een bediening in de eigen streektaal goed bij. In het Fries kunnen praten over een persoonlijke hulpbehoefte, kan vertrouwd aanvoelen en drempelverlagend werken. Dienstverlening van uitvoeringsorganisaties haakt daarmee ook goed aan bij de lokale waarde die wordt gehecht aan het gebruik van de Friese taal.

In Fryslân zit een Informatiepunt Digitale Overheid in de bibliotheek in Leeuwarden. In dat Informatiepunt Digitale Overheid werken in elk geval mensen die de Friese taal spreken en/of verstaan. Leeuwarden heeft naast de bibliotheek, ook in buurthuizen in de stad Informatiepunten geopend. Laagdrempelig en dichtbij. De casestudy zal door mijn ministerie worden gedeeld met het Informatiepunt Leeuwarden.

Jaarverslag 2019 en begroting 2020

Uit het jaarverslag blijkt dat DINGtiid goed in staat is partijen bijeen te brengen op actuele onderwerpen met betrekking tot de Friese taal. Dit juich ik toe. Het sluit bovendien goed aan bij de primaire taak van DINGtiid zoals beschreven in de Wet Gebruik Friese Taal: het bevorderen van de gelijke positie van de Friese taal en de Nederlandse taal binnen de provincie Fryslân. Uw Orgaan doet dit onder andere door het organiseren van DINGpetearen over verschillende onderwerpen.

---

¹ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/brochures/2018/12/21/de-taalskipper-frysk>

Datum
8 mei 2020

Kenmerk
2020-0000205593

In deze bijeenkomsten gaat u aan de hand van een specifiek onderwerp dat van belang is voor de Friese taal in gesprek met experts, betrokkenen en belanghebbenden. De DINGpetearen worden goed bezocht en acht ik van toegevoegde waarde in het gesprek over de Friese taal. Daarnaast wijzen uw ongevraagde adviezen over de Fryske Akademy, Kurrikulum.frl en Fries in de rechtspraak erop dat DINGtiid de situatie in het Friese veld in den brede volgt. Het doet mij goed te horen dat DINGtiid verder werkt aan de eigen professionalisering naar aanleiding van de zelfevaluatie. Ik vertrouw erop dat u zich ook in 2020 verder blijft ontwikkelen als orgaan voor de Friese taal.

Tot slot dank ik u voor de begroting voor het komende jaar. Tevens bedank ik DINGtiid voor de goede en constructieve samenwerking het afgelopen jaar. Ik kijk ernaar uit deze samenwerking verder voort te zetten.

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

drs. K.H. Ollongren